

Afstemning**Anden næstformand (Poul Nødgaard):**

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden behandling af lovforslag nr. L 113:**Forslag til lov om landbrugsejendomme.**

Af fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel). (Fremsat 12/12 2003. Første behandling 21/1 2004. Betænkning 28/4 2004).

Der var stillet 36 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under et.

Forhandling**Jens Kirk (V):**

Vi står nu ved anden behandling af landbrugsloven, L 113, og jeg vil gerne takke Kristendemokraterne og Dansk Folkeparti for, at de er med i det her sammen med regeringspartierne.

Selv om der er mange ændringsforslag, så synes vi at ende op med at have et godt lovforslag. Jeg tror, at alle, der skal arbejde under det, kan sige, at det er godt gennearbejdet.

Desto større er min forundring over de partier, som ikke er med, og deres begrundelse for at sige fra. Der er jo næsten taget hensyn til alt i denne lov. Begrundelsen for afvisningen fra partierne er, at der skal være færre svin, og at der skal være mindre lugt. Det er begrundelsen. Jamen det er jo ikke denne lov, der skal regulere antallet af grise på landet, det er en anden lov.

Jeg kan se, at i VMP III har vi forskning som en høj prioritet, vi har ny teknik, man vil ikke have lugtgener, vi har bufferzoner, vi har gyllehandlingsplaner, og vi har ammoniakhandlingsplaner. Det bliver sådan i den nye lov, at fonde kan købe gårde op til naturformål. Hvis fondene er åbne, har de samme vilkår med landmænd.

Hvis de ikke vil være åbne, kommer de i anden række, sådan som det er nu. Vandværker kan også købe dem op.

Landbrugsloven her er gjort klar til afkobling. Der er kommet dynamik i den, ja, nogle vil sige, at det er blevet en herregårdslov. Det er jeg helt uforstående over for. Før 1998 måtte en landmand eje 450 ha. Så gik man ned til 375 ha. Nu er vi med den nye landbrugslov oppe på 400 ha.

Jeg er ikke i tvivl om, at den lov her vil betyde, at vi fortsat vil have dynamik i landbruget. Jeg er heller ikke i tvivl om, at det fremover vil være bondebrug, der vil være de bærende i dansk landbrug. Det vil være ejendommene mellem 100 ha og 200 ha, der vil være de bærende. Men der er også plads til, at hvis der er nogle, der har mere lyst til det, er dygtige og kan, kan man gå højere op.

Derfor er jeg dybt forundret over de begrundelser, man bruger i de partier, som ikke vil støtte. At det, at der lige pludselig skulle være for mange svin, skulle være begrundelsen, fatter jeg slet ikke, når jeg læser de udtalelser, som fru Ritt Bjerregaard kom med, da hun selv var minister:

»Jeg vil ikke blande mig i svineproduktions størrelse«, siger fru Ritt Bjerregaard og peger på tre betingelser, som svineproducenterne skal opfylde. »De skal overholde miljøkravene, de skal ikke lugte, og de skal behandle dyrene ordentligt. Overholder de det, må de selv om, hvor mange svin der er i Danmark.«

Det siger fru Ritt Bjerregaard den 16. oktober 2001 til Politiken, da fru Ritt Bjerregaard selv var minister.

Hr. Svend Auken erklærer sig enig med sin partifælle, men understreger i en kommentar, at den stigende svineproduktion i Danmark i de seneste år udgør en betydelig udfordring for dansk natur- og miljøpolitik. Det udtaler han til Fyens Stiftstidende den 16. oktober 2001.

Så vel hr. Jørn Jespersen fra SF som den radikale fru Vibeke Peschardt ville acceptere større bedrifter, hvis miljøbelastningen er i orden.

Det er jo det, som de samme partier sagde nej til, som vi har taget hånd om i VMP III. Alt er i orden.

Kl. 13.55

Hvad siger Danmarks Statistik så? De siger, at i perioden fra 1997 og frem til efteråret 2001 steg antallet af grise i Danmark med ca. 2 millioner, fra ca. 11 millioner til 13 millioner. I perioden fra 2001 og frem til i dag har antallet af grise været næsten konstant, nemlig 13 millioner. Derfor synes jeg, at den afvisningsbegrundelse, man giver

til dette lovforslag, klinger hult, ja, skingrende hult.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Ritt Bjerregaard som ordfører.

Jeg har derudover noteret hr. Martin Lidegaard og hr. Keld Albrechtsen som ordførere, og nu kan jeg se, at hr. Kristen Touborg også melder sig.

Ritt Bjerregaard (S):

Vi havde ved førstebehandlingen lejlighed til at præcisere, at vi mente, det var nødvendigt, at man skulle tænke langt uden for de nuværende rammer, hvis man mente det alvorligt med at forenkle reglerne og udstikke nogle retningslinjer for fremtiden.

Vi mener overhovedet ikke, at der er blevet tænkt ud i fremtiden med det forslag, som ligger her foran os. Der er ingen ændring i, at det fortsat vil være landbruget, der i realiteten har eneret til at eje den jord, der ikke anvendes til byer. Det er jo produktionsjord, som man siger.

Det drejer sig om, at det er 63 pct. af landet, som landmændene ejer, og det vil sige, at det er under ½ pct. af befolkningen, som i virkeligheden ejer den danske jord. Det er jo muligt, som jeg også fremhævede ved førstebehandlingen, at man kunne finde en fornuftig begrundelse for det dengang, hvor vi havde mangel på produkter, og hvor vi skulle have landbruget til at brødføde befolkningen, men i dag er landbruget i stand til at brødføde ca. 15 millioner mennesker, og derfor har vi brug for noget helt andet.

Det har da også ført til, at de partier, der afviser dette lovforslag, i betænkningen skriver:

»Overordnet ønsker partierne, at langt flere mennesker får mulighed for at bo på landet, og at de, der bor der, har en fornuftig og bæredygtig produktion. Ministeren går for langt for at sikre de store landbrug, godsejerne og de store svinefarme. Partierne ønsker at give familier, andelsselskaber, bofællesskaber og deltidslandmænd en langt bedre mulighed for at købe jord og bo på den – også uden at de har gennemført en landbrugsuddannelse.«

Dertil kommer hele problemstillingen omkring naturen, hvor vi også præcisere vores ønsker i betænkningen. Derfor fastlægger vi i betænkningen en række principper, som vi mener en fornuftig og fremtidsrettet landbrugslov skulle hvile på:

Det er en grundlæggende åben adgang til at købe jord i Danmark, og det vil også medføre en

tiltrængt forenkling af retten; en særlig indsats for at gøre det lettere for deltidslandmænd at slå sig ned på landet også på gårde over 30 ha; fastlæggelse af, at svinefabrikker skal behandles på samme måde som al anden industri; forbedrede muligheder for, at fonde kan købe jord til naturformål; og så endelig strukturudviklingen, jordbrugskommissionerne og en påbegyndende afvikling af de mange huller og særregler i beskattningen af landbruget.

Der er med andre ord en principiel forskel på det forslag, som vi her behandler, og de ønsker, som store dele af oppositionen har til det forslag, der ligger.

Jeg kan da sige til hr. Jens Kirk, at vi har ikke kun hæftet os ved svineproduktionen, men jeg vedstår meget gerne, at vi synes, det er et vigtigt punkt, og at vi bestemt ikke finder, at miljøbelastningen er i orden.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Kirk for en kort bemærkning. Men de foregår fra talerstolen, så fru Ritt Bjerregaard skal lige bevæge sig ned.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Det er jo korrekt, at der ikke er mange lande som Danmark, hvor så meget er ejet og dyrket af bønder. Men det er jo også en sjældenhed, at vi finder et land i Europa, hvor der er så meget landbrugsareal ud af det samlede areal. Østrig har bjerge, Norge har fjelde, Sverige har meget udmark. Det er et af de lande, hvor der er mest landbrugsjord, og det er en af Danmarks ressourcer til produktion.

Kl. 14.00

Men skal det være sådan, vil jeg spørge fru Ritt Bjerregaard, at uddannelsen for landmænd, som jo i dag faktisk er 6-årig, skal vi se stort på med alle de krav, vi stiller til landmænd med hensyn til miljø, herunder også pesticider og behandling og gødskning. Skal det bare være uden? Jeg kan jo dog ikke blive læge uden en uddannelse, jeg kan heller ikke blive advokat uden en uddannelse, jeg kan ikke blive ejendomsmægler uden en uddannelse.

Og endelig: Skal vi se stort på, at hvis man vil tage en masse ting ud til natur, så forsvinder der en masse arbejdspladser? Det er vel sådan dér, hvor der er huse, et tæt område, at hver gang man tager 100 ha ud, så forsvinder der 10 arbejdspladser. Det er vel en kendsgerning.

Men skal jeg forstå det sådan, at vi helt skal have uddannelsen ud, og at jeg i fremtiden skal kunne nedsætte mig som både læge og advokat uden uddannelse?

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Nej, vi skal sandelig ikke have uddannelsen ud. Vi skal bestemt have mulighed for, at folk bliver uddannet, bliver dygtige landmænd, bliver i stand til at klare de miljøkrav, der bliver stillet.

Det, vi skal have, er, at vi skal give mulighed for, at jorden kan anvendes af andre end landmænd og til andre formål. Så det er ikke en diskussion, om landmænd skal have en fornuftig uddannelse eller de ikke skal. Selvfølgelig skal de have det. Det er simpelt hen en diskussion om anvendelse af jorden.

Så skal jeg måske sige med hensyn til ændringsforslagene, for det fik jeg ikke nævnt, da jeg havde ordet før, at der vil være nogle af ændringsforslagene, vi kan stemme for, fordi det bl.a. hjælper vandværkerne, og der vil være nogle af ændringsforslagene, hvor vi undlader at stemme, fordi vi trods alt synes, at der er sket nogle forbedringer i forhold til naturen. Vi synes ikke, det går langt nok. Vi synes, man skulle være gået længere. Og det har ført til, at vi i sammenhæng ikke kan støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Den næste ordfører bliver hr. Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

Ved førstebehandling kritiserede SF forslaget for at være en herremandslov. Efter at loven nu er blevet forhandlet indgående i udvalget og der har været forskellige drøftelser, er der sket visse forbedringer. Men det er altså efter vores opfattelse slet ikke godt nok, så det ændrer ikke vores grundsyn på lovforslaget.

Vi er fire partier, som står sammen om et betækningsbidrag. Og det er jo udtryk for, at vi mener, at der er nogle helt grundlæggende ting, der skal ændres.

Det har jo været sådan, at der er en lang tradition for – helt tilbage til 1972 – at man i de fleste tilfælde har haft bred enighed om landbrugslovgivningen. Der har været nogle bærende principper, som et stort flertal i Folketinget er gået ind for igennem næsten alle årene. Der har været en enkelt undtagelse, men ellers har det været brede flertal, der har båret landbrugets grundlov, som mange har yndet at kalde loven.

Det vil nu ophøre, fordi man jo har fastholdt hovedsigtet med, at det altså er af hensyn til de store producenter, man laver loven her, og man tager meget lidt hensyn til andre interesser. Det synes vi faktisk er ærgerligt, men vi kan ikke klage over, at der ikke har været en grundig behandling af loven. Så det er nok sådan, flertallet ligger nu.

Så jeg kan kun sige, at vi kraftigt vil arbejde for at ændre den her lov, når flertallet nu måtte skifte i Folketinget på et tidspunkt.

Vedrørende ændringsforslag så er der jo mange fra regeringen og Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne. Vi deler den opfattelse, som Socialdemokratiets ordfører lige har redegjort for, nemlig at der er nogle af dem, vi stemmer for, fordi det er rimelig gode fremskridt, nogle, hvor vi undlader at stemme, og en række, som vi stemmer imod.

SF har stillet et enkelt ændringsforslag, nemlig ændringsforslag nr. 30, som jeg gerne vil anbefale at man stemmer for. I sager, hvor lovens bestemmelser søges omgået, er der en helt speciel regel, der gør, at man kan gå ind og anvende den regel til at stoppe en udstykningssag. Og det er ikke mindst i forbindelse med fortrinsstillingen, altså retten til at have en fortrinsstilling, at det er aktuelt. Det er også en regel, der har været brugt i adskillige tilfælde i den tid, hvor loven nu har eksisteret.

Kl. 14.05

Denne regel er udgået i det nye lovforslag på området, og det synes vi er ærgerligt, for det er jo en regel, der har været behov for. Jeg er med på, efter at ministeren har svaret på vores spørgsmål, at ministeren henviser til, at man jo kan anvende det almindelige retslige system til det, men vi synes altså, at det er en noget mere indviklet vej at gå end den i den eksisterende lov, og derfor vil vi gerne fastholde vores ændringsforslag og anbefaler, at man stemmer for det.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu skal der jo ikke så meget til, før hr. Kristen Touborg bruger ordet baroner og herremænd, men hvor er det i dette lovforslag, at det er blevet til en herremandslov? Fortrinsstillingen er jo bevaret. Den er klaggjort til en reform.

Af og til er man jo ude at diskutere med SF's hr. Jørn Jespersen, som går ind for liberalisering, og at al støtte skal væk nu og her. Mener hr. Kristen Touborg ikke, at det i fremtiden også vil

kræve, at der er plads til lidt udfoldelse på landbrugsområdet, når vi vil få at se, at en hel del priser på vores varer vil falde? Hvor er det, det er blevet til en herremandslov?

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil gerne tage fat lige netop i det eksempel, som hr. Jens Kirk gav omkring fortrinsstillingen. Fortrinsstillingen er bevaret, men på et noget højere niveau, og det er jo et helt klart tegn på, at man også her går ind og varetager de stores interesser i stedet for at tænke på, at det vil være hensigtsmæssigt, at der også var mulighed for, at mindre landmænd kunne få mulighed for at eksistere på en erhvervs-mæssigt fornuftig vis. Så det er et udmærket eksempel, hr. Jens Kirk tager fat på just der.

Vedrørende at EU-støtten skal væk hurtigt muligt: Jo, det går SF i allerhøjeste grad ind for, og vi mener faktisk ikke, at den omstændighed, at man kun åbner for, at det giver plads til de meget store, ændrer ved det forhold, for i virkeligheden er stordriftsfordelene jo faktisk opnået med den allerede eksisterende lov. Man opnår ikke flere stordriftsfordele ved at gøre det større. Man opnår kun det, at herremandsdrømmene kan blive effektueret.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Kirk for et sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg må jo fortsat erklære og tro og tænke, at det er umuligt at overbevise hr. Kristen Touborg om, at han er ude på en forkert galej.

Det er vel naturligt, at fortrinsstillingen også rykker lidt, når alt andet rykker, så der er nogle muligheder her. Er det ikke unaturligt, om man ikke kunne få lov til at bringe en ejendom op på 125 ha eller 100 ha?

Hr. Kristen Touborg ved jo godt, hvor mange gange den i virkeligheden kom i anvendelse med den gamle lov, og vi har yppet kiv og lavet spektakel nok i de forskellige sogne vedrørende det. Der var vist meget få, der fik noget ud af det, og derfor synes jeg, at det, hr. Touborg er ude med her, er skingrende galt.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Det skinner jo igennem det, hr. Jens Kirk siger, at udviklingen er noget, man ikke kan gøre noget

ved. Udviklingen er noget, der sådan bare kører af sig selv. Og når udviklingen kører, så skal man bare indrette lovgivningen efter det.

Der ser jeg altså helt anderledes og modsat på det. Vi mener faktisk tværtimod i SF, at vi som politikere er sat i verden for at styre udviklingen. Vi skal sikre, at udviklingen går den rigtige vej, og vi ser altså ikke noget naturstridigt i, at det skulle være sådan, at vi søger at styre samfundet hen mod et bestemt mål. Det er faktisk det, vi synes at vi er her for som politikere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Kl. 14.10

Martin Lidegaard (RV):

Der er ingen grund til at gentage hele debatten fra førstebehandlingen her. Jeg skal blot tilkendegive, at det stadig væk er med den dybeste beklagelse, at Det Radikale Venstre konstaterer, at vi ikke får en bredt funderet landbrugslov i denne her omgang.

Man får kun et bredt forlig, hvis man er parat til at give på begge sider, og det har man ikke været parat til fra regeringens side i det her.

For Det Radikale Venstre er der to ting, der har været i højsædet under den her diskussion. Den ene er, at den strukturudvikling, som vi ved kommer, og som hr. Jens Kirk går meget op i, som følge af, at vi også gradvis afskaffer landbrugsstøtten, er nødvendig.

Den er Det Radikale Venstre enig i er nødvendig, men vi er bare ikke ligeglade med, hvor den strukturudvikling foregår. For vi er helt overbeviste om, at der, hvor vi får mest struktur for pengene, om jeg så må sige, der, hvor det samfundsøkonomisk batter mest i landdistrikterne i forhold til deltidslandmændene, er, hvis de små får lov til at blive større, i stedet for at de store bliver gigastore.

Og det er, hvad angår strukturdelen, forskellen på oppositionens og regeringens politik. Den strukturudvikling, der vil komme, vil vi gerne være med til at styre i en bestemt retning, og vi vil gerne fra radikal side afbureaukratisere den. Derfor foreslog vi også at afskaffe fortrinsstillingen, men til gengæld lægge et langt lavere loft.

Det andet er så hensynet til den danske jord, det danske land. Og der er det jo rigtigt, som flere har været inde på allerede, at vi ser en fremtid, hvor en langt større del af det danske land bliver brugt til natur- og miljømål. Og vi tror, det kan gøres, hvis vi planlægger det ordentligt,

uden nævneværdig skade for det danske landbrug. Men hvis det er noget, vi skal gennemføre hu-hej, vilde dyr, fordi vi skal leve op til alt fra vandrammedirektiv til andre miljøkrav, så kan det blive dyrt. Og det er den rettidige omhu, eller mangel på samme, vi efterlyser hos regeringen.

Derfor vil man også se, når vi skal stemme om ændringsforslagene i dag, at Det Radikale Venstre selvfølgelig vil støtte de ændringsforslag, hvor vi synes der er lagt op til noget fornuftigt, og stemme imod dem, hvor vi er uenige med linjen, og undlade at stemme der, hvor vi synes man går lidt den rigtige vej, men dog for kort til at vi vil støtte forslaget. Men vi vil stadig væk stemme imod det samlede forslag til sidst.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen ... nå, hr. Jens Kirk for en kort bemærkning. Man skal lige markere. Man skal have formandens blik lige ind i øjet.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg er næsten sikker på, at hvis jeg havde diskuteret en aften eller en nat mere med hr. Martin Lidegaard, så havde vi været enige om det her, og så havde hr. Martin Lidegaard været med i flertallet om denne lov.

Den lov, vi snakker om her, er fremadrettet. Hidtil har de love, vi har haft, vel sådan set kun været en opsummering af, hvordan det i grunden foregår derude. Og jeg kan ikke lade være med at spørge: Når vi tænker på, hvor mange landmænd der uddannes nu, hvor mange produktionsbrug forventer hr. Martin Lidegaard der vil være i fremtiden?

Jeg må sige, at i Venstre tror vi, at der kun vil være 10.000-12.000 produktionsbrug. Og hvis vi så lige ser, hvor meget jord de skal have, ja, så bliver der så rigeligt med ejendomme til de mindre brug, også uden at man skal slås om jorden.

Så kan jeg heller ikke lade være med at sige her, at hr. Martin Lidegaard lige så godt som jeg ved, at vi er medlemmer af EU, og at vi skal opføre os som medlemmer af EU, og at vi skal afsætte to tredjedele af vores produkter til EU under de prisforhold, der hersker der.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

De sidste bemærkninger er det meget svært at være uenig i, for det er jo hele grundlaget. Men

jeg tror nu heller ikke, jeg har sagt noget, der var i modstrid med det.

Jeg er som sagt heller ikke uenig i, at vi får en strukturudvikling. Jeg er bare ikke helt ligeglad med, hvordan den strukturudvikling foregår.

Det, som jeg har svært ved at forstå, er, at når man diskuterer det her med Venstre, så kan man få indtrykket af, at de bånd, som vi andre vil lægge på det danske landbrug, er helt urimelige og vil ødelægge udviklingskraften i det danske landbrug og svække konkurrenceevnen.

Men sandheden er jo, at hvis vi havde lavet et loft på, lad os sige f.eks. 300 ha som øverste loft og dermed måske havde kunnet undvære hele fortrinsstillingen, så var de eneste, der var blevet ramt af sådan et loft, mellem 2 og 3 pct. af det danske landbrug. Resten kunne udvikle sig markant.

Så de der snærende bånd og det manglende fremtidsperspektiv osv. handler altså om 2 til 3 pct. af de danske landmænd, nemlig dem, som er så megastore i forvejen, at man ikke retmæssigt kan sige, at det vil øge produktiviteten voldsomt, hvis de blev større.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jens Kirk for sin sidste korte bemærkning til hr. Lidegaard.

Kl. 14.15

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu snakkede vi om før, at vi skulle have drøftet det her en aften eller en nat mere, og så var vi nok blevet enige. Jeg vil tro, at hvis hr. Martin Lidegaard kom i praktik i 1 måned, så ville hr. Martin Lidegaard erfare, at de tal, vi snakker om her, 300-400 ha, er en- og tommandsbrug, som vi snakker om i dag. Hvis der skal være en naturlig frihed i fremtiden for de mennesker, som skal have deres virke der, så er det ikke utopisk, at 1-2 mand passer 300-400 ha, og det er det, vi giver plads til nu med denne her lov.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Jamen jeg vil da ikke udelukke, at hvis vi havde haft lejlighed til at diskutere det her mere, end vi har, så kunne vi være nået til et resultat. Jeg er personligt blevet inviteret til forhandlinger i 30 minutter, og siden har jeg ikke hørt et kvæk, så det er ikke mig, man skal bebrejde, at vi ikke har forhandlet mere.

Igen må jeg bare sige, at det er 2-3 pct. af dansk landbrug, der i dag rammer det loft, som hr. Kirk er meget nervøs for. Og allerede nu hørte jeg hr. Kirk sige 300-400 ha og ikke 400 ha. Jeg tror faktisk, at hr. Kirk har ret i, at der kunne være lavet en bred landbrugslov, hvis der var blevet givet lidt mere tid og en lille smule mere forhandlingsvilje.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten syntes vi, det var beklageligt, at regeringen i realiteten ikke viste nogen vilje til at forhandle de her spørgsmål med oppositionen. Vi var, som hr. Lidegaard var inde på, inde til et forhandlingsmøde – det er nok rigtigt, det varede cirka ½ time – og vi fremførte fra oppositionspartiernes side nogle løsningsmodeller, som jeg faktisk ikke mener at ministeren var i stand til at tilbagevise.

Det var saglige løsningsmodeller, først og fremmest et lavere loft, fordi vi godt ville sikre, at der blev så mange familielandbrug som muligt, og de kunne så få lov at udvikle sig inden for det loft. Til gengæld skulle vi undgå, at det bliver storgodser; det er derfor, nogle har kaldt det en godsejerlov, og jeg synes, det er fuldstændig berettiget at kalde det en godsejerlov, for det, man jo har gjort, er, som hr. Kirk i og for sig også selv klart indrømmer her fra talerstolen, at man skal give plads for strukturudviklingen, man skal altså ikke sætte nogen begrænsninger på koncentrationen.

Det var o.k., hvis det var sådan, at det var økologiske andelsbrug, hvor de, der var med i de større enheder, stadig væk havde et medejerskab, så man bevarede tilknytningen til den jord, man arbejder på, men det er der jo ikke tale om. Med den her lov sætter man endegyldigt en udvikling i gang, som har fundet sted, det skal jeg gerne indrømme, de sidste par årtier, hvor man bevæger sig bort fra familielandbrug og over til kapitalistisk stordrift.

Det synes vi i Enhedslisten er en beklagelig udvikling, og jeg kan ikke forstå, hvorfor den ikke skal bremses.

Så spurgte vi under det forhandlingsmøde, som vi havde: Hvis man tager udgangspunkt i 250 ha eller 275 ha, er det så ikke fuldt ud rationelt? Og så viste det sig, at ministerens egne tal klart viste, at enheder af den størrelse er fuldt ud

rentable. Af hensyn til rentabiliteten behøver de ikke at være større.

Så spurgte vi ministeren, om vi ikke kunne sætte grænsen der, for hvis vi er enige om, at det er rentabelt under det loft, hvorfor skal vi så fjerne det loft og lade udviklingen køre løs med koncentration i godser?

Men i stedet for at gå ind i den diskussion og besvare det spørgsmål blev forhandlingerne afbrudt, og vi blev ingensinde indbudt igen. Egentlig et mærkeligt forløb. Vi møder frem. Vi kommer med nogle ideer, med nogle forslag, og så får vi at vide, at vi kan gå hjem. Så forventer vi egentlig, at ministeren igangsætter nogle overvejelser om, hvordan man eventuelt kan komme hinanden i møde. Men der kommer ingen overvejelser. Vi ser bare på et tidspunkt, at der bliver skrevet en betænkning, og så er det slut.

Men det er jo regeringens valg. Den kan sige, at den vil køre alt inden for landbrug og natur og miljøbeskyttelse osv. sammen med Dansk Folkeparti. Det er ikke noget, oppositionen reelt skal inviteres med på. Det kører man på et smalt flertal her i Folketinget. Det må jo være, fordi man er godt tilfreds med, at man har magten og føler sig overbevist om, at man kan vinde næste folketingsvalg. Det synes jeg så til gengæld ikke der er ret meget der tyder på.

Kl. 14.20

Hvis man ikke vinder næste folketingsvalg, er det i virkeligheden ikke særlig klogt af regeringsblokken at blive ved med at køre på den måde, for så vil det da være logisk, at oppositionen, hvis den får regeringsmagten efter næste valg, vil lave det her om.

Det er ikke sikkert, at en kommende regering, som udgår af de nuværende oppositionspartier, vil være helt så arrogante i deres måde at forhandle på, det tror jeg faktisk ikke, som den nuværende regering. Men lavet om vil det da blive, det, der nu bliver vedtaget af regeringsblokken her i Folketinget.

Jeg tror egentlig ikke, at det kan være udtryk for landmændenes eget ønske, at der skal indføres sådan en slingrekurs. Men det har man valgt, på den måde man forhandler det og bestyrer det i kraft af det flertal, man midlertidigt har i Folketinget i dag. Det synes vi i Enhedslisten er beklageligt. Vi synes ikke, det er en klog måde, regeringspartierne har grebet det an på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-29 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30 forkastedes, idet 8 stemte for, 63 imod; 40 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag 31-36 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Anden behandling af lovforslag nr. L 181: Forslag til lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark.

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (Fremsat 11/3 2004. Første behandling 30/3 2004. Betænkning 4/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Anden behandling af lovforslag nr. L 199: Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Tilsyn med kommunale rådighedsvurderinger, tilsyn med kommunernes visitation, aktiveringsfri periode, nedsættelse af befordringsgodtgørelse, refusion m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 5/5 2004).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sættes til forhandling under et.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 200: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. (Forlængelse af mulighed for 1-årige tilbud om vejledning og opkvalificering i første ledighedsperiode).

Af beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 20/4 2004. Betænkning 5/5 2004).